

În prezența unui numeros public, profesori, elevi de la Colegiul Național „Dragoș Vodă”, a avut loc lansarea cărții ”Eminescu, Peregrin prin Maramureș”, autor Nicoară Mihali (care are în palmares peste 50 de cărți).

Despre carte și autor au vorbit: prof.dr. Raluca Lozbă, prof.dr. Ioan Dorel Todea și Lazăr Năsui. Nicoară Mihali a avut câteva intervenții în care a vorbit despre Eminescu și prezența lui în Maramureș.

Un grup de elevi, pregătiți de d-na Raluca Lozbă au prezentat un scurt recital din ultimele creații ale poetului Mihai Eminescu. În încheiere a avut loc tradiționala sesiune de autografe.

Despre Eminescu, Tudor Arghezi spunea: „A vorbi despre poet este ca și cum ai striga într-o peșteră vastă: nu poate să ajungă vorba până la el, fără să-i supere pe ceilalți. Numai graiul coardelor ar putea să povestească pe harfă și să legene din depărtare delicata lui singurate ca slavă. Într-un fel, Eminescu e sfântul prea curat al versului românesc. Fiind foarte român, Eminescu e universal, asta o știe oricine citește. Dacă aș râvni să agăț de constelația lui Eminescu o lumină, ar fi o neînchipuită îndrăzneală: constelația fuge mereu, se depărtează, cine ar putea să o ajungă? ”

A scrie azi despre Eminescu, a tipări o nouă carte, este fără să exagerez, un act de curaj. Nicoară Mihali este un asemenea temerar, mai ales că despre prezența lui Eminescu în Maramureș nu avem prea multe dovezi concludente.

Evenimentul s-a constituit într-un moment de conexiune cu Eminescu, de reîntoarcere la valorile naționale și totodată de explorare a unor aspecte mai puțin cunoscute din viața poetului. Este o carte interesantă pentru că vine cu demonstrații și cu noutăți, cu un Eminescu mai puțin cunoscut, cel mai important cu Eminescu aflat pe un drum de inițiere pe care l-a făcut în

tinerețea lui (probabil) și în Maramureș. Cartea are 168 de pagini, o ediție de lux, însoțită de 24 de ilustrații care reprezintă familia lui Eminescu, cele 5 iubiri pe care le-a avut și oamenii, care se presupune, l-au purtat prin Maramureș.

Autorul ne spune că Mihai Eminescu a ajuns în Maramureș pe vremea când avea doar 20 de ani, însoțind o femeie frumoasă, Constanța Dunca de Șieu și că a participat la Șomcuta la o conferință, după care ar fi ajuns la Moisei, apoi a trecut Prislopul spre Bucovina. În drumul său spre Moldova Eminescu s-ar fi oprit în Budești pentru a lua masa la un preot.

Că pe Eminescu l-a interesat Maramureșul este sigur. Pe tema Eminescu și Maramureșul s-ar putea spune multe, pe scurt aducem în atenție un erou din Maramureș, pe care l-a evocat Eminescu și anume Dragoș Vodă Descălecătorul. Mihai Eminescu l-a avut în atenție pe întemeietorul domniilor moldovene în câteva scrieri. L-a consacrat poemul „Dragoș Vodă cel bătrân” și „Drama Bogdan-Dragoș”. Poetul prezintă situația dificilă în care se afla Dragoș Vodă în Maramureș din cauza persecuțiilor străine, îl amintește într-o variantă a poemului „Scrisoarea III” și în alte scrieri, iar în poemul „Mii de stele... Dulce sară...” personajul principal este fata lui Dragoș Vodă, o „dulce zână din povești”. Eminescu s-a inspirat pentru poemul „Dragoș Vodă cel bătrân” dintr-o baladă populară. „Drama Bogdan-Dragoș” are ca personaje mai mulți membri ai dinastiei Drăgoșeștilor: Dragul (Dragoș), voievod de țară din Maramureș, apoi Sas, Balcu, Drag, Dragomir, Ștefan și alții.

În scrierea intitulată ”O cestiune mai mult caracteristică”, Eminescu, arată că „papii (de la Roma)... trimiteau scrisori peste scrisori regilor ungurești ca să convertească cu sila pe români la legea catolică. Lucrul ajunsese atât de departe încât sub Ludovic cel Mare ”o parte a românilor din Maramureș se lehamitiseră cu totul de vexațiunile continue și, conduși de Dragoș Vodă ieșiră din țară și fondară principatul Moldovei”. Iată doar câteva idei din care rezultă cât de profund a înțeles poetul Mihai Eminescu specificul Maramureșului.

Prin prezentarea dintr-un alt unghi și perspectivă, cartea d-lui Mihali Nicoară, reprezintă o contribuție importantă la aprofundarea cunoașterii lui Eminescu, iar nouă maramureșenilor ne dă un sentiment de mândrie că poetul nostru național a adus o atenție specială Maramureșului.

Eminescu nu a încetat niciodată să fie contemporanul nostru, iar opera sa nu a încetat niciodată să fie actuală, cu toate calitățile, contradicțiile și inegalitățile ei, indiferent că vorbim despre poezia, proza sau publicistica celui mai cunoscut (nu înșă și cel mai citit) scriitor autohton.

Prof.dr. Ioan Dorel Todea

